

Положення про Державну аудиторську службу України» від 3 лютого 2016 р. № 43 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF>

7. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22 квітня 1993 р. № 3125-ХІІ – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>

8. Sylwestrzak A. European Court of Auditors vs. Supreme Chamber of Audit and the Issue of Sovereignty in Public Administration and Administrative Law in the Face of the European Integration, ed. Janusz Slugocki, Szczecin, 2004.

Олександр МАЗУР
аспірант ДРІДУ НАДУ

ПЕРСПЕКТИВНИЙ РІВЕНЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В ОРГАНИ ВЛАДИ УКРАЇНИ: ПРИКЛАД ЕСТОНІЇ

На пострадянському просторі беззаперечним лідером у питаннях впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в роботу державних органів влади займає Естонія.

Основа для розвитку інформаційних технологій в Естонії складають наступні діючі законодавчі акти: «Про публічну інформацію» (Public Information Act), який наголошує на підтримці інформації в актуальному стані на веб-сайтах мережі Інтернет, а також регулює управління національною інформаційною системою, рівень обміну даними інтегрованої інформаційної системи «X-Road» і заходи безпеки для інших інформаційних систем; «Про архів» (Archives Act), який застосовується до документів в електронному вигляді, а також до документів у будь-якій формі; «Про реєстрування населення» (Population Register Act), який визначає принципи електронної перевірки автентичності та персональної ідентифікації через унікальний особистий ідентифікаційний код; «Про ідентифікаційні документи» (Identity Documents Act), який регулює використання ідентифікаційного документа (посвідчення особи) для електронних операцій; «Про електронні комунікації» (Electronic Communications Act), який виділяє переваги інформаційно-комунікаційних мереж через які надаються електронні послуги, забезпечує захист інтересів користувачів сервісів цих мереж та визначають державні вимоги в цій сфері; «Про захист персональних даних» (Personal Data Protection Act), який окрім загального визначає право на захист особистих даних в електронному вигляді та відповідальність за обробку цих даних; «Про державні закупівлі» (Public Procurement), який сприяє розвитку нових електронних технологій у сфері державних закупівель; «Про послуги інформаційного суспільства» (Information Society Services Act),

який визначає організацію нагляду та відповідальності при порушеннях при наданні послуг; «Про державну таємницю та класифіковану інформацію іноземних держав» (State Secrets and Classified Information of Foreign States Act), який регулює як захист державної таємниці інформації Естонії так і захист від розголошення для подібного виду інформації іноземних держав, а також вимоги до вибіркового надання доступу до цієї інформації [1].

З тематики інформаційно-комунікаційних технологій в Україні на законодавчому рівні були також прийняті не менш значущі нормативно-правові акти вищої сили, а саме закони України «Про інформацію», «Про Концепцію Національної програми інформатизації», «Про Національну програму інформатизації», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про телекомунікації», «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки», «Про доступ до публічної інформації», «Про адміністративні послуги», «Про електронні довірчі послуги». Додаючи до цього було видано укази і розпорядження Президента України, прийнято ряд постанов (з останніх «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні») і розпоряджень Кабінету Міністрів України та наказів Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України тощо. Але залишається відкритим питання достатності наявних нормативно-правових документів з питань впровадження електронного урядування.

Електронне урядування як функціонування органів державної влади за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій та мереж направлене на надання адміністративних послуг в електронному вигляді. Як приклад, вищезазначені законодавчі акти Естонської республіки дали підґрунтя цій країні на сьогодні впровадити наступні групи новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, а саме:

– електронне урядування (e-governance), в яку входять Government Cloud (технологія “хмари” для уряду), i-Voting (Інтернет-голосування), State e-Services Portal (інформаційний портал послуг від державних установ), e-Cabinet (інформаційна система державних засідань);

– електронна ідентифікація (e-identity), в яку входять ID card (посвідчення особи), Mobile-ID (цифровий ідентифікатор з допомогою мобільного телефону), e-Residency (можливість онлайн створення особами інших країн приватних товариств на території Естонії), Smart-ID (мобільне програмне забезпечення для ідентифікації в інтернеті);

– служби сумісної взаємодії (interoperability services), до яких належить X-Road (інтегрована система обміну даних), e-Land Register (веб-програма геоданих про відносини у питаннях нерухомої власності в країні), Population Registry (державний реєстр населення), Sharemind (технологія обміну вихідних зашифрованих даних задля обчислення результуючої інформації зацікавленим сторонам);

– охорона і безпека (security and safety), в яку входять KSI Blockchain

(технологія блокчейну в інформаційних мережах уряду), e-Law (онлайн-база офіційних державних документів), e-Court (система автоматизованих судових процесів), e-Police (використання мобільної робочої станції поліцейського патруля та системи позиціонування);

– охорона здоров'я (healthcare), в яку входять e-Health Records (національна база даних історій хвороб пацієнтів), e-Prescription (централізована безпаперова система для видачі та обробки медичних рецептів);

– мобільні сервіси (mobility services), в яку входять Intelligent Transportation Systems (інтелектуальна транспортна система для безпечного пересування та логістики), Mobile Parking (сплата за паркування через мобільні телефони), Border Queue Management (система управління для проходження черги на пунктах пропуску через кордон країни);

– бізнес і фінанси (business and finance), в яку входять e-Tax (система подання податкових декларацій), e-Banking (електронна ідентифікація, онлайн банківські послуги), e-Business Register (електронний бізнес-реєстр для реєстрації бізнесу), Industry 4.0 (вдосконала автоматизація та обмін даними у заводському виробництві);

– освіта (education), в яку входять e-School (веб-додатки для відображення учбового процесу), Dream Apply (система набору та маркетингу для вступу абітурієнтів до університетів), Estonian Education Information System (державна база даних про заклади освіти Естонії), Eliis (програмне забезпечення для організації повсякденної роботи дошкільних установ та дитячих садків) [2].

Взявши за взірць досвід Естонії з впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, Україна вибудовує в перспективі схожу модель електронного урядування. На сьогоднішній день вирішальним стало, те що у 2017 році Естонією за домовленістю були передані права на впровадження Державному агентству з питань електронного урядування України інтегрованої системи обміну даних X-Road, яка отримала адаптовану для України назву «Трембіта». Зазначена система є центральним з'єднувальним ланцюгом, який забезпечить взаємодію органів виконавчої влади у державній інформаційно-технологічній мережі.

Позитивним зрушення в цьому напрямі стало прийняття у травні 2018 року Кабінетом Міністрів України постанови щодо деяких питань організації електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів. Зокрема, постановою передбачається реєстрація в Національному реєстрі електронних інформаційних ресурсів реєстрів Мін'юсту України, Держгеокадастра України, Державної міграційної служби України, Державної фіскальної служби України, Мінсоцполітики України, МВС України, Фонду державного майна України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства фінансів України, Пенсійного фонду України, Центральної

виборчої комісії України, Державної судової адміністрації України, Держархбудінспекції України. Кінцевою метою цього є подальший обмін даними й електронними повідомленнями у визначених форматах через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів [3], а саме «Трембіту». Для органів державної влади Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів буде умовною точкою входу і виходу для отримання необхідних даних з вищезазначених реєстрів під час виконання їх повноважень. Після впровадження системи обміну даних «Трембіта», неодмінно постане питання модернізації адміністративних процесів в органах влади задіяних у системі.

На наш погляд, щоб закріпити успіх реалізації задуму постанови, необхідно направленість її вимог винести у законодавчу площину з послідовним прийняттям відповідного закону.

Список використаних джерел

1. Офіційний веб-сайт міністерства юстиції Естонської республіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.riigiteataja.ee/>
2. Веб-сайт е-Естонія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.e-estonia.com/>
3. Деякі питання організації електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 357. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/deyaki-pitannya-organizaciyi-elektronnoyi-vzayemodiyi-derzhavnih-elektronnih-informacijnih-resursiv>

Оксана МЕДВЕДЧУК

*аспірантка кафедри публічного адміністрування
Міжрегіональної академії управління персоналом*

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА З ПИТАНЬ САМОРЕГУЛЮВАННЯ БУДІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Реформа соціально-економічних відносин в Україні обумовлює зміни у системі публічного управління, шляхом впровадження досвіду європейських країн в рамках Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і державами-членами ЄС, з іншої сторони.

Значні зміни очікуються в будівельній галузі. Зарубіжний досвід свідчить, що у деяких країнах, зокрема у Франції, Великобританії, Німеччині не існує обов'язкової атестації будівельних фірм.

У цих країнах сформована державна політика надання економічних переваг для організацій, які сертифіковані в певній, визнаній державою системі. В межах інформаційної компанії роз'яснюються переваги